

Samenvatting

Omgevingsvisie Helmond

Foto: Pressvisuals.com

Gemeente Helmond

03 Inleiding

05 Onze identiteit

Helmond in de regio

06 Hoe ziet onze stad eruit in 2040

08 Opgaven

Impact op de ondergrond

09 Integrale ambities

Ambitie 1 - Helmond van en voor iedereen

Ambitie 2 - Helmond als duurzame stad

Ambitie 3 - Helmond als vitale stad

Ambitie 4 - Helmond als verbonden stad

20 Gebiedsgerichte uitwerking

Centrum⁺

Werkgebieden

Leefbare en aantrekkelijke woonwijken

Buitengebied

24 Rollen

Kaders stellen

Omgevingsvisie geeft richting

Hoe ziet Helmond er in 2040 uit? Welke kant gaat Helmond op? Waarop richt de stad haar pijlen? Wat doet de gemeente en wat is de rol van de Helmonders zelf?

‘Omgevingsvisie Helmond 2040’ gaat daarover.

De visie geeft richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de stad voor de lange termijn. De omgevingsvisie is opgesteld met inbreng van inwoners, ondernemers, partners en andere stakeholders in onze stad. De opgaven in dit document komen deels vanuit eigen wensen, maar ook uit landelijke, Europese of mondiale afspraken.

In balans ontwikkelen

We willen dat onze stad zich in balans ontwikkelt, dus op ecologisch, economisch én sociaalmaatschappelijk gebied (dit zijn de kapitalen uit de Telos-driehoek.) Het één mag niet ten koste gaan van het ander.

We werken
doelbewust en
zorgvuldig aan
de stad.

Zelf aan het roer

We werken doelbewust en zorgvuldig aan de stad. Vanuit de waarden die we willen beschermen gaan we aan de slag met onze opgaven. Menselijke maat en gemeenschappelijke betrokkenheid zijn daarbij het uitgangspunt. Vooruit kijken is daarbij noodzakelijk, soms buiten gebaande paden, met behulp van experimenten. Korte lijnen tussen politiek, bestuur, professionals en inwoners helpen daarbij.

Samenhang met de omgevingseffectrapportage

Onderdeel van de omgevingsvisie is een omgevingseffectrapportage. Alle keuzes hebben immers effecten. In de omgevingseffectrapportage beschrijven we effecten van keuzes en wat we kunnen doen om eventuele negatieve effecten te verminderen.

Onze identiteit

Onze karakteristieken en kwaliteiten zijn belangrijke uitgangspunten voor onze toekomst. Ze maken onze identiteit zichtbaar en geven houvast. Dit is het startpunt van de visie.

Tegelijkertijd vragen onze opgaven en ambities om nieuwe mogelijkheden te verkennen en innovatie alle ruimte te geven. Dat vraagt lef, doorzettingsvermogen en soms een andere rol van ons als overheid.

Als belangrijke speler in Brainport, waar we de meest innovatieve en duurzame wijk van Nederland ontwikkelen, ademt de stad innovatie. Helmond wordt gemaakt door haar inwoners: die zijn bescheiden én ambitieus. Houden van een kwinkslag en steken de handen uit de mouwen om zelf iets van hun toekomst te maken. We zijn 'makers van de toekomst' en zetten met deze omgevingsvisie de volgende stap.

Helmond in Brainport

Helmond wil een innovatieve tweede stad in de Brainport-regio zijn met een aantrekkelijk vestigingsklimaat met goede voorzieningen, dat talent aantrekt en duurzaam vasthoudt en waarmee we onze economische positie verstevigen. Een stad waarin onderwijs en arbeidsmarkt goed op elkaar zijn aangesloten en er voldoende werk is op alle niveaus. Wij zien de ontwikkeling van Brainport als een belangrijke kans en willen hier onze bijdrage aan leveren.

Brainport is van groot belang voor de Nederlandse economie. Er ligt een enorme uitdaging om voldoende talent naar de regio te trekken, om de concurrentie met andere hightech-regio's in binnen- en buitenland

aan te kunnen. Dit vereist een aantrekkelijke woon- en werkomgeving, met goede voorzieningen en een goede bereikbaarheid. Daarom moet er tegelijkertijd een kwaliteitsimpuls komen, die een aantrekkelijke, groene en gezonde leefomgeving borgt.

Helmond in de Peel

Binnen Brainport vormt Helmond samen met de gemeenten Deurne, Asten, Someren, Gemert-Bakel en Laarbeek de subregio Brabantse Peel. In deze regio maken we afspraken over de locatie van (regionale) bedrijventerreinen en stemmen we de invulling met elkaar af. Daarnaast werken we intensief samen op het gebied van mobiliteit, vrijetijdseconomie en duurzame opwek van energie.

Hoe ziet onze stad er in 2040 uit?

Helmond wil een veerkrachtige en inclusieve stad zijn waarin iedereen kan meedoen, rondkomen en vooruitkomen.

Een innovatieve stad in Brainport met een aantrekkelijk vestigingsklimaat, een goede bereikbaarheid en goede voorzieningen.

Een klimaatneutrale en klimaatbestendige stad, waarin alle inwoners profiteren van duurzame energie, betaalbare woningen voor diverse doelgroepen en een fijne groene leefomgeving die uitnodigt om te bewegen en te ontmoeten.

Helmond in 2040

Een vitale en levendige stad

Met een bloeiende en robuuste economie én met een belangrijke plek in Brainport. Het is vanzelfsprekend dat de nieuwste technologie in onze stad wordt uitgetest. Er is een rijk aanbod aan goede voorzieningen. Helmond bruist en er is altijd wel wat te doen. Onze musea, theater en evenementen trekken publiek van binnen en buiten Helmond.

Een inclusieve stad

In onze stad kun je goed wonen, werken, leren en ontspannen. Het maakt daarbij niet uit wat je afkomst, opleidingsniveau of maatschappelijke positie is. Iedereen heeft gelijke kansen en je kunt je ontwikkelen in onze stad.

Helmond bruist en er is altijd wel wat te doen

Duurzaam bereikbaar

Helmond is in 2040 duurzaam bereikbaar, leefbaar en verkeersveilig voor bewoners, bezoekers en bedrijven. De focus ligt op duurzame en betaalbare mobiliteit, waarin fiets, openbaar vervoer en het delen van transportmiddelen (bijvoorbeeld een deelauto) een veel grotere rol spelen. We zijn in 2040 ook digitaal verbonden, onder andere door aanleg van glasvezel.

Natuurlijk en een stad aan het water

De basiskwaliteit voor natuur is gerealiseerd, zowel in de stad als in het buitengebied. Er ligt een robuust groen raamwerk in de stad en de Stadse Aa is weer zichtbaar als groen hart van de stad.

Een gezonde en veilige stad

Met een prettige en veilige (openbare) ruimte, die uitnodigt en stimuleert tot ontmoeten, spelen en bewegen. De inrichting en het beheer sluiten aan op de wensen en behoeften van de gebruikers. Gezondheid en veiligheid zijn onderdeel van onze afwegingen. Drukke wordt afgewisseld met rust, stilte en ruimte. Onze sportaccommodaties en urban sports areas zijn voor iedereen toegankelijk en verbinden jong en oud. Stadstuinen en voedselbossen brengen ons dicht bij de voedselketen en leveren een bijdrage aan onze gezondheid.

Klimaatneutraal en in 2050

klimaatbestendig

Met een schone en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving waarin het prettig verblijven is. De aanwezigheid van groen en water speelt hierin een grote rol. Onze wijken, straten en gebouwen zijn klimaatneutraal. Door bomen, groen en water heeft iedereen binnen loopafstand een schaduwrijke plek en kan de stad goed tegen extremer weer zonder noemenswaardige schade.

Opgaven

De gemeente Helmond staat voor grote opgaven de komende 20 jaar. Deze opgaven staan verwoord in de Ambitie Helmond 2040. Er zijn drie grote opgaven geformuleerd waar we de aankomende jaren stevig op in gaan zetten

Verstedelijking en bereikbaarheid

Zodat we voldoende en betaalbare woningen hebben, onze economie tegen een stootje kan en we bereikbaar blijven voor iedereen.

Het tegengaan van sociale en economische tweedeling

Zodat iedereen de kans krijgt om zich te ontplooien in een fijne, gezonde en leefbare stad.

Het verduurzamen van onze stad

Zodat onze CO₂-uitstoot naar (bijna) 'nul' gaat, onze stad voorbereid is op extreem weer en onze natuur weer een zonnige toekomst heeft.

Impact op de ondergrond

We kijken bij ontwikkelingen naar de impact op de verschillende lagen van de ondergrond (denk aan water- en bodemsysteem, wegen en energie-infrastructuur en gebouwen). Een goede analyse van water- en bodemsysteem staat daarom aan de basis van ontwikkelingen en activiteiten in de fysieke leefomgeving.

We zoeken in Helmond zoveel mogelijk naar geschikte locaties voor functies en activiteiten vanuit de ondergrond, vanuit ons water- en bodemsysteem. Als het niet mogelijk is om de meest geschikte locatie te kiezen vanuit de impact op de ondergrond, nemen we maatregelen om de impact op de ondergrond weg te nemen of te compenseren.

Integrale ambities

Op basis van onze opgaven hebben we vier ambities geformuleerd. Deze ambities laten zien waar we voor staan. Ze geven richting aan de ontwikkeling van Helmond.

**Helmond van
en voor iedereen**

**Helmond als
duurzame stad**

Onze vier ambities

**Helmond als
verbonden stad**

**Helmond als
vitale stad**

Foto: Pressvisuals.com

Ambitie 1

Helmond van en voor iedereen

In Helmond zijn er grote verschillen tussen mensen die het goed hebben en mensen met wie het minder goed gaat en die minder kansen hebben. Problemen rondom armoede, gezondheid en sociale veiligheid concentreren zich in bepaalde gebieden. Daar brengen we verandering in.

In 2040 willen we dat iedereen in Helmond goed kan wonen, werken, leren en ontspannen.

Iedereen moet zich goed kunnen ontwikkelen in onze stad. Ongeacht iemands afkomst, opleidingsniveau of maatschappelijke positie. Samen met onze inwoners en partners zorgen we voor een veerkrachtige en inclusieve stad waarin iedereen kan meedoen, rondkomen en vooruitkomen en met bestaanszekerheid voor iedereen. Ook voor kwetsbare inwoners voor wie dit niet vanzelfsprekend is.

Ambitie 1

Wonen

Helmond gaat de komende jaren flink groeien naar een stad met 115.000 inwoners in 2040. Dit betekent dat er meer woningen en arbeidsplaatsen komen. Waarbij ook de voorzieningen als winkels, groen, cultuur, horeca, zorg, wegen en duurzame energie in de ontwikkelingen worden meegenomen. In totaal komen er tot aan 2040 zo'n 15.000 woningen bij. Circa 10.000 woningen komen in en rondom het centrum en het intercitystation. De overige 5.000 woningen komen in Brainport Smart District (2.000 woningen) en verspreid over de stad.

De woningen in Helmond moeten voor een breed publiek betaalbaar zijn. Daarom willen we in 2040 70% betaalbare woningen hebben, zowel huur als koop. Het percentage sociale huurwoningen werken we in de woonvisie verder uit.

Basisvoorzieningen

Met de komst van meer woningen groeien de basisvoorzieningen mee. Denk aan basisonderwijs, kinderopvang, wijkhuizen, medische basiszorg, winkels voor dagelijkse boodschappen en groen- en speelvoorzieningen.

Deze voorzieningen moeten voor iedereen binnen 10 minuten fietsen bereikbaar zijn. Deze belangrijke ontmoetingsplekken dragen bij aan de verbinding tussen inwoners.

Spreiding bijzondere doelgroepen

We willen bijzondere doelgroepen beter spreiden over onze stad, naar draagkracht van gebieden. Van sterke gebieden verwachten we een rol in de opvang van deze doelgroepen. Er kan ook sprake zijn van verplaatsing van bijzondere doelgroepen om een gebied te ontlasten.

Gezondheid - Ontmoeten

We richten de openbare ruimte zo in dat bewegen, ontdekken, ontmoeten en sociale veiligheid worden gestimuleerd. Want als mensen elkaar vaker zien en spreken, ontstaat er meer begrip. Dit kan er ook voor zorgen dat mensen meer omzien naar elkaar. Mensen worden op deze manier meer zelfredzaam, meer samenredzaam en minder eenzaam.

Duurzame energie

Investeren in het opwekken van duurzame energie is kostbaar. Daarom zoeken we naar collectieve energiesystemen waaraan iedereen mee kan doen, ook de lagere inkomens. Daarnaast passen we de duurzaamheidseisen aan voor nieuwbouw, zodat iedereen straks kan profiteren van een lagere energierekening.

Economie en werkgelegenheid

Voor welzijn en welvaart is werk hebben een belangrijke voorwaarde. Daarom trekken we werkgelegenheid aan die past bij het arbeidspotentieel van Helmond. Het liefst passend bij onze topsectoren als Automotive, Foodtech en slimme maakindustrie. Onderwijs en scholing sluiten hierbij aan.

Ambitie 2

Helmond als duurzame stad

Helmond is in 2035 klimaatneutraal en circulair en in 2050 klimaatbestendig.

Onze gebouwen en ruimte richten we zo in dat ze geen CO₂ uitstoten en goed tegen hevige regen of extreme droogte kunnen. We beperken de hitte in de stad door het planten van meer bomen, meer groen en meer ruimte voor water. Want dit geeft verkoeling.

We vergroten de biodiversiteit in onze stad en in het buitengebied. Bij een duurzame stad hoort ook een schoon woon-, werk- en leefklimaat waarin het prettig verblijven is. Ook is er in de toekomst geen afval meer. Door hergebruik is er alleen nog maar sprake van grondstoffen. Onze circulaire economie is daar helemaal op ingericht.

Ambitie 2

Helmond als duurzame stad

Klimaatneutrale stad

Energiebesparing

Om de Helmondse klimaatambitie te behalen, moet het gebruik van fossiele brandstoffen sterk dalen en uiteindelijk stoppen. Dit kan door energie te besparen en de ontwikkeling en het gebruik van duurzame energiebronnen te stimuleren. Voor energiebesparing verhogen we de ambitie: we willen naar tenminste 4% besparing per jaar.

Warmtetransitie

In de Transitievisie warmte Helmond staat hoe we per buurt de stap gaan maken om van het gas af te komen. Het begint bij besparen, vervolgens kijken we samen met de energieleveranciers, de netbeheerders, de woning-bouwverenigingen én inwoners wat er nodig is voor de resterende warmtebehoefte. Daarbij onderzoeken we alle mogelijke opties, zowel in collectieve als individuele systemen. Voor de collectieve systemen maken we, samen met inwoners en andere stakeholders, uitwerkingen in warmtekavels.

Opwek duurzame energie

Om klimaatneutraal te kunnen worden zijn maatregelen nodig op het gebied van wonen, bedrijvigheid en verkeer en vervoer. Voor de regio Zuidoost-Brabant is een Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld. Hierin staat hoe we in onze regio voldoende duurzame energie gaan opwekken.

Er is in Helmond ruimte voor kleinere zonnevelden (< 20 ha). Hiervoor is in 2021 een visie zonnevelden en zonnedaken opgesteld. Hierin staan onder andere de kaders en voorwaarden waaraan zonnevelden moeten voldoen.

De kaart van de visie zonnevelden en zonnedaken is met deze omgevingsvisie aangepast aan de actuele ontwikkelingen.

Circulaire economie

In de toekomst is er geen afval meer. Door hergebruik is er alleen nog maar sprake van grondstoffen. Onze circulaire economie is daar helemaal op ingericht.

Ondergrondse infrastructuur

Door de energietransitie wordt het steeds drukker in de ondergrond. Het aantal leidingen in de grond neemt toe en ze worden ook steeds groter. Tegelijkertijd hebben we meer ruimte nodig om bomen en groen te kunnen planten en regenwater in de grond te laten infiltreren. Daarom moeten we meer gaan sturen op wat waar kan. We actualiseren daarvoor ons beleid voor de ondergrondse infrastructuur.

Ambitie 2

Helmond als duurzame stad

Klimaatbestendige en natuurlijke stad

Om met de drogere zomers en nattere winters om te kunnen gaan, willen we regenwater opvangen, vasthouden en alleen afvoeren als het niet anders kan.

Om de opwarming van onze stad tegen te gaan, vervangen we wegen door groen en planten we meer bomen met een duurzame standplaats. Onze ambitie is dat iedereen binnen 300 meter van zijn woning een schaduwrijke plek heeft en dat 40% van onze wandel- en fietsroutes beschaduwd is.

Inwoners kunnen zelf ook iets doen om onze stad klimaatbestendiger te maken. We stimuleren hen om meer groen en minder tegels in de tuin te leggen of een groen dak aan te leggen.

Natuur en biodiversiteit

De natuur en biodiversiteit gaan helaas nog steeds achteruit. Om deze achteruitgang te keren, zorgen we voor een basiskwaliteit natuur in en buiten de stad, beschermen en behouden we het groen dat we hebben en realiseren we het natuurnetwerk. Samen met het waterschap werken we aan de verbetering van de waterkwaliteit.

Groen in de stad is belangrijk

We richten ons voor het stedelijk groen op de volgende doelen:

- voor iedereen is een groene omgeving binnen 300 meter bereikbaar;
- er is een robuust en samenhangend raamwerk van groen (onder meer parken) en water in onze stad dat doorloopt tot in het buitengebied.
De Stadse Aa en de Goorloop maken hier onderdeel van uit;
- het stedelijk groen levert een belangrijke bijdrage aan de basiskwaliteit natuur in de stad;
- we hanteren als richtlijn dat er voor elke nieuwe woning 8 m² groen wordt ontwikkeld.

Duurzaam gebruik van natuurlijke bronnen

Wij gebruiken voortdurend de bodem, het watersysteem, de lucht en de flora en fauna. Ons ecosysteem wordt belast door onze activiteiten, bijvoorbeeld door lozingen in de bodem, op het watersysteem of in de lucht. Omdat we onze natuurlijke bronnen duurzaam willen beschermen, nemen we in ons omgevingsplan op hoe we die bescherming kunnen verbeteren.

Ambitie 3

Helmond als vitale stad

Vitaal Helmond staat voor een bloeiende economie en een levendige, veilige en gezonde stad.

We willen een voedingsbodem creëren voor creativiteit, experiment en innovatie. Waarbij verbinding wordt gelegd tussen kunst, cultuur en technologie. Waar kruisbestuivingen plaatsvinden en nieuwe concepten het levenslicht zien.

Een vitale stad betekent ook een gezonde en veilige stad. We leven 5 jaar langer in goede gezondheid en de gezondheidsverschillen in onze stad zijn met 30% verminderd. De sociale veiligheid is verbeterd en draagt daarmee bij aan een fijne leefomgeving voor onze inwoners.

Ambitie 3

Helmond als vitale stad

Erfgoed

Erfgoederen vertellen het verhaal van onze geschiedenis. Ze dragen bij aan de identiteit en kwaliteit van onze eigen leefomgeving en zijn daarmee een belangrijk fundament voor onze vitaliteit als stad. De identiteit van Helmond willen we behouden en versterken.

We zetten daarbij in op het principe 'behoud door ontwikkeling': door ons erfgoed als uitgangspunt te nemen voor ontwikkelingen, kan aan een gebied extra waarde worden toegevoegd.

Economie

Helmond wil een bloeiende economie, die tegen een stootje kan. We investeren daarom in een stuwende, circulaire economie, die past bij onze stad. Het uitgangspunt is, dat we voor elke woning tenminste één arbeidsplaats in onze stad realiseren. Dat betekent een groei van in totaal 15.000 arbeidsplaatsen. We richten ons op onze topsectoren: Automotive, Foodtech en onze innovatieve maakindustrie. We willen daarbij meer ruimte bieden voor startende bedrijven, broedplaatsen en ateliers.

Onderwijs en arbeidsmarkt

We zijn centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. We willen een duurzame en flexibele arbeidsmarkt die klaar is voor de uitdagingen van vandaag en opgaven van morgen. Voldoende talent is een voorwaarde voor een vitale stad. We zetten daarom in op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het aantrekken en behouden van talent. We werken hierin samen met het hoger onderwijs.

De samenwerking met het hoger onderwijs en het uitbreiden van de kennisinfrastructuur voor het hoger onderwijs is een belangrijk speerpunt voor ons. In de eerste plaats rondom onze topsectoren, maar zeker ook op allerlei andere vlakken.

We werken aan een fysieke ruimte die uitnodigt om makkelijker gezonde keuzes te maken.

Werklocaties

In de bestaande stad ontwikkelen we gebieden waar zowel gewerkt als gewoond kan worden. Deze gebieden liggen vooral vlakbij goede openbaar vervoersvoorzieningen.

We herstructureren bestaande bedrijventerreinen en intensiveren het ruimtegebruik, waarbij dit niet ten koste mag gaan van onze ambities voor klimaatbestendigheid en gezondheid. Dit vraagt een slimme aanpak.

Daarnaast ontwikkelen we nieuwe bedrijventerreinen:

- in Varendrecht, aansluitend op het bedrijventerrein Hoogeind;
- in de Peelregio, samen met de Peelgemeenten, voor een regionaal bedrijventerrein.

Door de schaarse beschikbare ruimte en onze economische focus zijn we terughoudend in de vestiging van ruimtevragende bedrijven in ons gemeente. Vestiging is alleen te verantwoorden als ze een grote toegevoegde waarde hebben voor onze economie en arbeidsmarkt.

Ambitie 3

Helmond als vitale stad

Stedelijke voorzieningen

We willen een levendige stad zijn, waar voor iedereen wat te doen en te beleven is. Het aanbod van culturele- en vrijetijdsvoorzieningen moet daarom meegroeien met de groei van onze stad. Dit is nodig om een fijne, leefbare en complete stad te houden. We willen een divers aanbod van voorzieningen die uitstekend bereikbaar zijn met het openbaar vervoer en met de fiets.

Gezondheid

In 2040 zijn de gezondheidsverschillen in Helmond verminderd met 30% en hebben we gemiddeld 5 gezonde levensjaren extra. We werken aan een fysieke ruimte die uitnodigt om makkelijker gezonde keuzes te maken. Denk aan het vergroenen en aantrekkelijk maken van de openbare ruimte voor fietsen, spelen en wandelen. Dit draagt ook bij aan een beter klimaat. Sommige activiteiten in onze leefomgeving kunnen schade toebrengen aan onze gezondheid. Denk aan luchtvervuiling (bijvoorbeeld door fijnstof) en geluidsoverlast. Er zijn verschillende manieren om deze gezondheidsbelasting terug te dringen. We gaan met elkaar bekijken wat de beste aanpak is.

Evenementen

Evenementen zijn waardevol voor onze stad, omdat ze bij kunnen dragen aan sociale cohesie, aan een beter imago en omdat ze voorzien in een behoefte van onze inwoners. We willen evenementen die aansluiten bij de behoeften van onze inwoners, en bezoekers vanuit de regio én daarbuiten aantrekken. Ook gaan we op zoek naar meer evenementenlocaties. En we kijken naar de haalbaarheid van een grootschaliger evenemententerrein bij Berkendonk dat kan voorzien in een regionale behoefte.

Verblijfsrecreatie

We willen een omvangrijker en een divers verblijfsaanbod zoals hotels en B&B's. We staan open voor nieuwe initiatieven, die qua schaal en omvang moeten passen in de omgeving.

We willen een levendige stad zijn, waar voor iedereen wat te doen en te beleven is.

Ambitie 4

Helmond als verbonden stad

Onze stad is in 2040 duurzaam bereikbaar, leefbaar en verkeersveilig. Daarvoor is een mobiliteitstransitie nodig.

Meer woningen en arbeidsplaatsen leiden tot meer mobiliteit. We willen de stad bereikbaar houden voor iedereen. Dit kan alleen als we inzetten op andere vormen van mobiliteit: gezonder, duurzamer, en met aanvaardbare impact op de omgeving. Daarom zetten we in op betaalbare mobiliteit, waarin fiets, openbaar vervoer en deelmobiliteit een belangrijkere rol spelen. Hoe we dit gaan doen, werken we verder uit in de mobiliteitsvisie.

We verbinden ook **water en groen** met elkaar om zo de stad leefbaar en gezond te houden en de biodiversiteit te vergroten.

We zijn in 2040 **digitaal verbonden**, onder andere door aanleg van glasvezel. Waarbij we ook blijven inzetten op een sociaal verbonden stad, waarin de menselijke maat aanwezig is en 'buurschap' een vanzelfsprekendheid is.

Herpositionering auto

We stimuleren gezonde mobiliteit om de impact op de leefomgeving te verminderen. Denk aan lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit en duurzame auto's. Het gebruik van de eigen auto in de stad moet minder vanzelfsprekend worden. Om te zorgen dat mensen daar makkelijker voor kiezen, gaan we wandel- en fietsroutes uitbreiden en verbeteren. Tegelijkertijd gaan we de auto niet meer overal faciliteren. We beginnen daarvoor in het centrum, dat we autoluwer gaan maken. De bereikbaarheid van gebieden voor fiets, openbaar vervoer en auto werken we uit in 'bereikbaarheid-profielen'.

Openbaar vervoer en deelmobiliteit

Het huidige openbaar vervoer moet verbeterd worden. Zo willen we dat er meer treinen van en naar Helmond gaan rijden. De stations en campussen in Helmond en Eindhoven worden beter verbonden door de aanleg van een snelle openbaar vervoer-verbinding. Verder werken we aan nieuwe (openbaar-) vervoersconcepten, zoals zelfrijdend vervoer en deelmobiliteit als alternatief voor de auto. Deze zijn ook belangrijk om van een bushalte of treinstation naar je huis of werk te kunnen komen.

Hubs

Voor de mobiliteits-transitie is het nodig dat er plekken zijn waar mensen van het ene op het andere type vervoer kunnen overstappen. Dit noemen we hubs. We hebben meer van deze hubs nodig in de stad. Denk aan plekken voor pakketkluizen en verzamelplekken voor deelfietsen en deelauto's. De verschillende hubs staan online met elkaar in verbinding, zodat je van tevoren kunt zien welk type vervoer beschikbaar is.

Infrastructurele ontsluiting

We sturen erop dat het autogebruik minder dominant wordt de komende jaren. Maar ook in 2040 zal een aanzienlijk deel van de verplaatsingen nog met de auto plaatsvinden. We willen dat autoverkeer zo snel mogelijk uit de stad hebben en naar de randen leiden, waar het minder overlast geeft. Daarbij kijken we ook naar de functie van de Traverse, die beter moet gaan passen in de centrum-ontwikkelingen. Dit vraagt om een samenhangende aanpak die we in de mobiliteitsvisie verder uitwerken.

Datagedreven werken

ondersteunt ons bij mobiliteitsoplossingen. Denk aan een slimme verkeersregeling om de doorstroming te bevorderen. Helmond heeft een internationale koppositie op het gebied van datagedreven en duurzame mobiliteit. Wij blijven vol inzetten om deze innovatieve ontwikkelingen naar onze stad te halen. Onze stad fungeert als 'living lab' voor het testen van oplossingen. Indien nodig, passen wij daarvoor ons beleid en onze regels aan.

'Het autogebruik wordt minder dominant de komende jaren.'

Sociale verbondenheid

De inrichting van de openbare ruimte heeft invloed op sociale verbindingen. Ontmoetingsplekken in de wijk zijn hier een voorbeeld van. We willen mensen betrekken bij ontwikkelingen in hun wijk. Dat zorgt voor verbondenheid én voor draagvlak.

Ambitie 4

Helmond als verbonden stad

Gebiedsgerichte uitwerking

We hebben grote opgaven en ambities. Die ambities staan niet los van elkaar. Soms versterken ze elkaar, soms lijken ze strijdig.

In het laatste geval moeten we keuzes maken. Om concreet zicht te krijgen op de realisatie van onze doelen en ambities, maken we een uitwerking van de belangrijkste opgaven in een gebied.

Hieronder staan de belangrijkste gebiedstypen in onze stad uitgewerkt. Voor elk gebiedstype wordt zo zichtbaar wat de belangrijkste thema's zijn, waar we nu staan en waar we naartoe willen.

Centrum+

In Helmond komen er veel woningen bij. Van de 15.000 extra woningen tot 2040, komen er circa 10.000 woningen in en rondom het centrum.

De ontwikkeling van centrum+ is uitdagend.

Er moeten voorzieningen komen die horen bij een woongebied, een stadshart én een regiohart.

Hiermee geven we het centrum meteen een kwaliteitsimpuls. Want met de komst van extra woningen moet de kwaliteit en de leefbaarheid in het centrum omhoog gaan. Ook moet het bijdragen aan de doelen voor de energietransitie en klimaatbestendigheid en gezondheid.

We zetten in op een mix van woonstijlen en woontypen voor een brede doelgroep. Omdat er meer woningen komen in een compact gebied, is het nodig om ook meerlaags te bouwen. Op een aantal plekken is dit tot 20 verdiepingen mogelijk en nodig.

Het centrum+ bestaat uit meerdere 'deelgebieden' die hun eigen specifieke kenmerken hebben en kansen bieden voor ontwikkeling en transformatie.

Zo leent het Stationskwartier zich voor een geleidelijke omvorming naar een dynamisch woon-werkmilieu, waarbij ook hoger gebouwd kan worden. In ons oude stadshart zijn we zuinig op ons erfgoed en moeten ontwikkelingen hierbij passen. Zo heeft ieder deelgebied zijn eigen kwaliteiten en kansen, die we in een samenhangend ontwikkelperspectief bij elkaar gaan brengen.

Meer woningen betekent, meer mensen die zich verplaatsen in het gebied. Bereikbaarheid is dus een opgave. Het centrum wordt autoluw. We richten ons op gezonde en duurzame mobiliteit, die bijdraagt aan een leefbare omgeving.

We willen het parkeren clusteren en zoveel mogelijk in gebouwen onderbrengen. Dan is er buiten meer ruimte voor groen en kunnen we de omgeving aantrekkelijker inrichten om te ontmoeten, wandelen en fietsen.

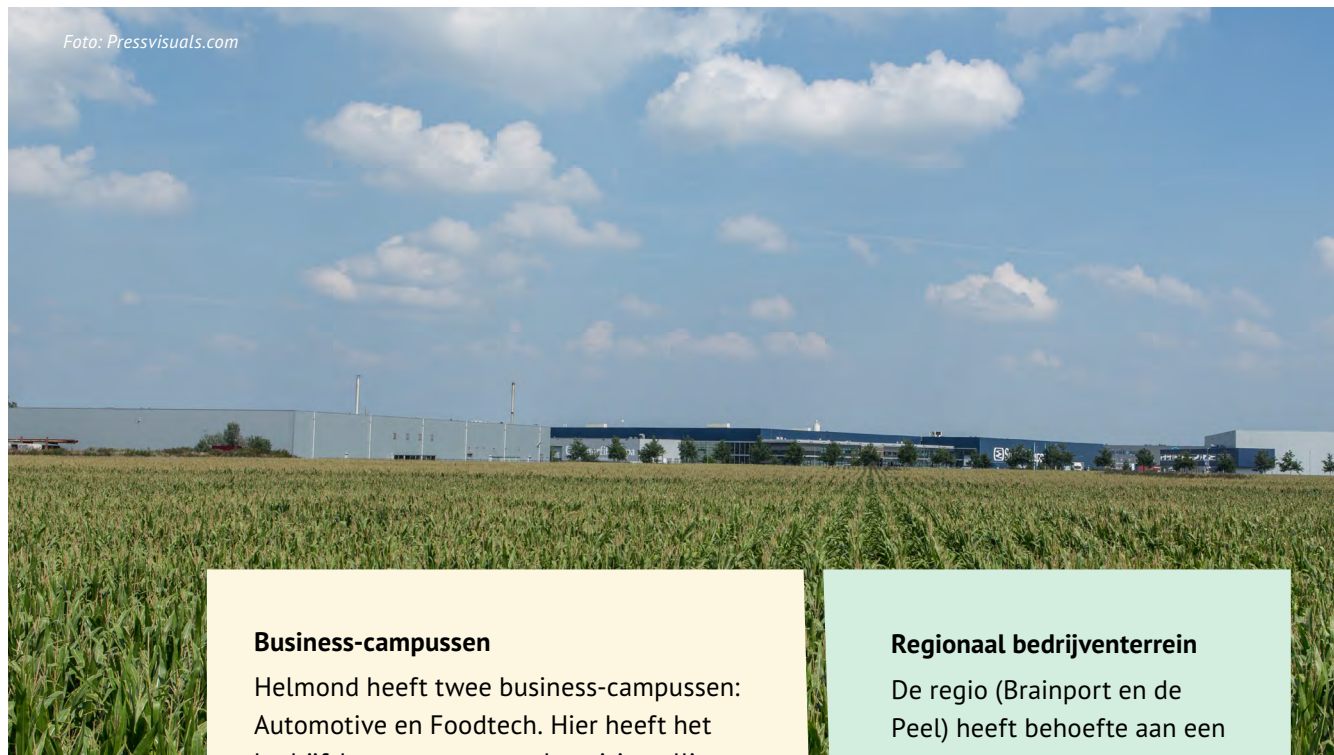
Alle nieuwe woningen en andere nieuwe gebouwen moeten klimaatneutraal zijn. We willen het klimaatneutraal maken van bestaande woningen en gebouwen zoveel mogelijk laten meeliften op de nieuwe ontwikkelingen.

Werkgebieden

Veel van onze werkgelegenheid zit op de bedrijventerreinen. Het ruimtegebruik op de bedrijventerreinen willen we intensiveren. Dit is nodig om het aantal arbeidsplaatsen te laten toenemen.

Daarnaast willen we de bedrijventerreinen aantrekkelijker maken door de ruimtelijke kwaliteit en de bereikbaarheid voor fiets en openbaar vervoer te verbeteren. Bedrijventerreinen zijn vaak verhard en er is weinig groen. We willen er samen met de ondernemers aan werken om deze gebieden meer klimaatbestendig en groen te maken.

Voor de bedrijventerreinen ligt een grote opgave om klimaatneutraal en circulair te worden. In bepaalde gebieden, denk bijvoorbeeld aan het BZOB, liggen hiervoor kansen door de aanwezigheid van specifieke bedrijven die een rol kunnen spelen in het sluiten van energie- en stofkringlopen.

Business-campussen

Helmond heeft twee business-campussen: Automotive en Foodtech. Hier heeft het bedrijfsleven samen met kennisinstellingen en de overheid open innovatie als doel. Alleen bedrijven en kennisinstellingen die passen in het concept, die geloven in het gezamenlijke doel en daaraan bijdragen, kunnen zich hier vestigen. We ondersteunen de vestiging van onderwijsinstellingen op de campussen.]

De campussen moeten uitnodigen tot onderlinge interactie. Een aantrekkelijke, kwalitatief hoogwaardige (semi) openbare ruimte en gemeenschappelijke voorzieningen zoals vergaderruimtes of een bedrijfsrestaurant dragen hieraan bij.

Regionaal bedrijventerrein

De regio (Brainport en de Peel) heeft behoefte aan een regionaal bedrijventerrein voor de verplaatsing van bestaande bedrijven in de regio die uit hun jasje zijn gegroeid.

Daarnaast blijft er behoefte aan terreinen waar bedrijven die in de zwaardere milieucategorie vallen zich kunnen vestigen. We onderzoeken met de Peelgemeenten wat de beste locatie is voor dit bedrijventerrein.

Leefbare en aantrekkelijke woonwijken

Er zijn wijken in Helmond met vooral koopwoningen en wijken met een groot aandeel sociale huur en bijzondere doelgroepen. Qua woongenot en sociale veiligheid zijn de lusten en lasten niet evenredig verdeeld in onze stad. We willen doelgroepen meer over de stad verspreiden om de druk in specifieke gebieden en voorzieningen te verminderen.

Dat betekent voor sommige gebieden minder sociale huur en bijzondere doelgroepen. Andere gebieden zullen juist een extra inspanning moeten leveren voor opvang van die doelgroepen en meer sociale huur.

In de bestaande wijken komen er tot 2040 ongeveer 3.000 woningen bij. Dit gebeurt in kleinere 'inbreidings- en transformatielocaties'. Aansluitend bij de behoefte in de wijken en met de mogelijkheid om in de eigen wijk te kunnen blijven wonen voor wie de stap naar een ander type woning wil maken.

Voor alle wijken gelden de uitgangspunten voor gezondheid, leefbaarheid, klimaatbestendigheid en klimaatneutraliteit.

In een aantal gebieden, met name de voormalige dorpen, zijn cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en structuren (linten) aanwezig. Deze willen we behouden en versterken, zodat de identiteit van deze gebieden herkenbaar en behouden blijft.

Brainport Smart District (BSD) ontwikkelen we als de slimste wijk van Nederland. Hier komen technologische en sociaal-maatschappelijke innovatie samen. Tot 2040 worden er in BSD circa 2.000 woningen ontwikkeld in een grote variatie van typologie en doelgroepen. Waarbij er ruimte is voor minimaal 25% sociale huurwoningen. Daarnaast worden in BSD nog enkele hectaren bedrijventerreinen en gemengde woon-werkmilieus ontwikkeld.

Foto: Pressvisuals.com

Recreatie

Het buitengebied is goed ontsloten door fiets-, wandel- en ruitersporen en voor iedereen toegankelijk. In het gebied Berkendonk onderzoeken we de mogelijkheid van een grootschaliger evenemententerrein. In natuurgebieden mogen recreatieve activiteiten alleen in bepaalde zones plaatsvinden. Hiermee zorgen we dat de recreatiedruk in natuurgebieden niet te groot wordt en de natuurwaarden achteruit gaan.

Landbouw

Helmond heeft een relatief klein buitengebied met een beperkte landbouwsector. We staan geen intensieve veehouderij toe. We zoeken naar mogelijkheden voor verbrede landbouw denk aan lokale voedselproductie, kleinschalige zorgfuncties, kleinschalige dag- en verblijfsrecreatie, duurzame opwek van energie. Samen met de landbouwsector kijken we naar een passende invulling van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen (VAB's).

Buitengebied

Het buitengebied functioneert als uitloopgebied en 'park rond de stad'. Het blijft vrij van grootschalige stedelijke uitbreidingen en we versterken de landschappelijke kwaliteit. Verbrede landbouw, natuurontwikkeling en vergroting van de biodiversiteit krijgen hier de ruimte.

Zonnevelden

In ons buitengebied zijn mogelijkheden voor opwek van duurzame zonne-energie. Omdat de ruimte in het buitengebied beperkt is, moet de inpassing zorgvuldig gebeuren. Verder willen we dat zonnevelden zoveel mogelijk gecombineerd worden met andere functies zoals bepaalde vormen van landbouw, natuurontwikkeling en parkeervoorzieningen.

Rollen

Onze ambities kunnen we alleen samen met initiatiefnemers, onze inwoners, belangenorganisaties, samenwerkingspartners en ondernemers realiseren.

Iedereen heeft zijn eigen rol. Deze kan per thema, project, gebied en fase verschillen. In 'Rollen' wordt toegelicht hoe we bij de uitvoering de verschillende rollen hanteren, hoe deze zich verhouden tot andere partijen en de instrumenten die kunnen worden ingezet.

Kaders stellen

We stellen als gemeente beleidsmatige kaders voor ontwikkelingen in het fysieke domein. Hierin staan de ambities, doelen en ontwikkelrichtingen voor onze opgaven

Deze kaders komen in overleg met stakeholders tot stand en geven duidelijkheid waar we met elkaar naartoe bewegen. Als we afwijken van de kaders, moeten we dit altijd onderbouwen.

We onderscheiden voor de uitvoering van de visie de volgende vier rollen:

Reguleren

Er zijn regels waarbinnen initiatieven moeten passen. Die regels komen vanuit het Rijk, de provincie of de gemeente zelf. De gemeente maakt uitvoering mogelijk door te toetsen of ontwikkelingen gewenst zijn en aan de regels voldoen. Hiermee kunnen we kwetsbare waarden zoals erfgoed, natuur, milieu en gezondheid beschermen.

Realiseren

We kunnen als gemeente ook zelf de uitvoering van ambities ter hand nemen. Denk bijvoorbeeld aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Of als opdrachtgever voor de bouw van basisscholen, wijkhuizen of een bibliotheek. In ons participatiebeleid hebben we vastgelegd hoe we inwoners, partners en andere stakeholders meenemen in onze eigen activiteiten.

Stimuleren/faciliteren

Soms zijn we niet zelf de uitvoerder en dragen we geen directe verantwoordelijkheid, maar hebben we wel belang bij de uitvoering om onze doelen en ambities te kunnen realiseren. Dan kunnen we de rol van stimuleren en faciliteren pakken. Dit doen we door inzet van kennis, menskracht, partijen met elkaar verbinden, communicatie, voorbeeldgedrag en subsidies.

Samenwerken

Kenmerk van samenwerken is dat verschillende partijen, waaronder de gemeente, samen tot een resultaat komen. Dit kan op allerlei manieren. Hoe groter het belang, hoe groter de rol van de gemeente.

Omgevingsvisie geeft richting

De omgevingsvisie geeft richting aan de ontwikkeling van onze stad. Het geeft een stip op de horizon waar we met elkaar naartoe werken.

Door het karakter van de omgevingsvisie blijft deze redelijk abstract. Om de uitvoering van onze doelen en ambities concreet te maken, zijn praktische handvatten nodig. Die werken we uit in omgevingsprogramma's.

Een omgevingsprogramma kan een uitgewerkte visie op een bepaald thema zijn bijvoorbeeld een woon- of mobiliteitsvisie. Of een gebiedsvisie, met maatregelen voor het verbeteren van de fysieke leefomgeving voor een specifiek gebied. Er is dus niet één omgevingsprogramma.

In deze omgevingsvisie hebben we een aantal programma's al aangekondigd. Deze worden de komende jaren opgesteld, of zijn al in ontwikkeling.